

West North Carolina
September 1787

Wat Jesse Bird betref zou iedere man die veertig stuks Overmountain-vee naar de markt moest drijven in elk geval drie dingen in zijn bezit moeten hebben – een geladen geweer, een betrouwbaar paard en een groot uithoudingsvermogen.

De eerste twee bezat Jesse, het ene schommelend op zijn bovenbenen; het andere vermoeid, door vliegen gestoken en stoffig ertussen. Wat zijn uithoudingsvermogen betref... met nog heel wat mijlen te gaan voordat hij van die veertig runderen af was, deed hij zijn uiterste best om zijn geduld te bewaren.

Terwijl hij omkeek over hun bruine en gevlekte ruggen zag hij Cade en de lastpaarden een bocht nemen langs de oever van de rivier, waar het zonlicht de mistige lucht nog steeds doorkliefde met gouden strepen. Cade, die achter de kudde aan reed, dwars door het stof dat zij opwierpen, had een zakdoek voor zijn mond en neus gebonden en zijn hoed naar voren getrokken om zijn ogen te beschermen. Hoewel Jesse sinds het middaguur niet meer in de achterhoede had gereden, voelde hij datzelfde stof nog steeds tussen zijn tanden knarsen. De veedrijvers zaten ook onder het vuil, dat werd verspreid door de kudde die een zomer lang was vetgemest. De mannen waren bewapend met geweren en stokken en hun ogen keken schichtig naar de dreigende dichtbeboste heuvels.

Langs het spoor zoemden de sprinkhanen die probeerden te

ontkomen aan de stampende hoeven die het onkruid vertrapten. De zon draaide langzaam naar het westen; de hitte werd draaglijker en de zweetdruppels in Jesses hals droogden op, zodat zijn overhemd tegen zijn lijf plakte daar waar de riemen van de kogelzak en de ransel elkaar kruisten. Hij hoopte dat ze even voor het invallen van de duisternis hun volgende kampement zouden bereiken, zodat ze nog tijd hadden om een stuk land voor het vee te omheinen voordat ze het stof van hun lijf konden spoelen. Op dat moment sloeg er iets met de kracht van een katapult tegen de rand van zijn hoed. Omdat hij dacht dat een paardenvlieg hem had uitgezocht als maaltijd, stak hij zijn hand uit naar zijn hoed om de plaaggeest een mep te verkopen.

Maar de hoed was van zijn hoofd geslagen. Hij bungelde aan een tulpenboom vlak naast hem, vastgepind door een geveerde pijl.

Jesse slaakte een kreet, sprong uit het zadel, dook weg achter een rododendron en zette zijn paard dwars tussen hemzelf en de koeien. Vanaf de overkant van de rivier regende het pijlen, die afketsten op de rotsen en zich in de bomen op de oever boorden. De drijvers doken aan de kant van de heuvels weg achter het vee, hun geweren in de aanslag.

Jesses hoofd tolde. Waren het Creek of Chickamauga? Beide indianenstammen koesterden een nooit aflatende wrok tegen de Overmountain-kolonisten. Het konden echter evengoed Shawnee zijn. Jesse bad in stilte dat dat niet het geval was, richtte vervolgens zijn geweer op een geelbruine lichtflits aan de overkant van de rivier en vuurde. Er kringelde wat gelige kruitdamp op uit de loop. Boven de knal uit hoorde hij Cades oorlogskreet. Van de overkant van het water kwam het antwoord, schel en uitdagend, een luid gejoel, dat Jesse kippenvel bezorgde.

Het vee werd onrustig en veroorzaakte met hun getrappel een scherm van stof. Een dier kreeg een pijl in de zij. Het beest zakte midden op het pad in elkaar, brullend van pijn, maar voorkwam met zijn kolossale omvang dat de kudde op de vlucht sloeg.

Weer klonk er een gewerschot. Aan beide zijden van de rivier

hingen nu kruitdampen in de lucht, scherp en zwavelkleurig. Het water vormde een buffer, voor zolang het duurde. De aanvallende krijgers zouden niet het risico nemen om over te steken, tenzij ze zeker wisten dat ze hen konden verslaan. Een verrassingsaanval was verspilde moeite.

Een gevlekte koe brak los van de onrustige kudde. Het dier stormde de oever af, maar zakte op de zandbank in elkaar, geveld door een nekschot. De dieren die vooraan in de kudde liepen en niet gehinderd werden door de neergeschoten koe, probeerden eerst in dichte drommen de heuvel te bestormen en kwamen vervolgens recht op Jesse af. Ze dreigden massaal op de vlucht te slaan. Opnieuw braken enkele koeien los in de richting van de rivier. Jesse, die druk bezig was te herladen, kon weinig anders doen dan bidden dat zijn paard het zou volhouden.

Vlak bij zijn hoofd vloog een musketkogel door de bladeren van de rododendrons. Een eind verderop hoorde hij Cades geweer afgaan. Een krijger aan de overkant van de rivier werd geraakt, rolde over de grond en werd even later in veiligheid gesleept. Nog zo'n verlies en de krijgers zouden er waarschijnlijk vandoor gaan. Als ze hen nog maar een paar seconden op afstand konden houden...

Nieuwe stemmen verbraken de stilte van een korte gevechtpauze. Op de helling achter hen klonken indianenkreten die leken op het gekweel van een uitzinnige kalkoense haan.

Jesse werd even door angst bevangen. In een mum van tijd had hij zijn bijl uit zijn riem gehaald en maakte aanstalten om te werpen – maar zag nog net op tijd de twee Cherokee-krijgers. Hij schreeuwde naar de drijvers dat ze moesten stoppen met schieten op de gestalten in het blauw die van de rotsachtige heuvel af stormden, tussen de bange koeien door. De Cherokee zochten dekking op de oever. Ze hadden allebei een geweer in de aanslag.

Met een blik verwelkomde Jesse de jongste van de twee die nu vlak naast hem stond, laadde zijn geweer en schoot over de rivier heen.

Een laatste pijl vloog over de rug van het vee heen. Toen werd het stil, terwijl er een dikke wolk van kruitdampen en stof boven de rivier hing.

De drijvers liepen tussen de dieren door, susten ze met stokken en woorden en probeerden hun eigen zenuwen de baas te worden, terwijl ze schichtige blikken wierpen op de rivier. De krijgers hadden zich teruggetrokken in het bos en de gewonden met zich meegenomen. Ze waren op jacht en hadden een gokje gewaagd met deze ongeplande bliksemaanval. Als het doel van hun aanval de jacht op scalpen was geweest, dan waren er langs hun steile en kronkelige route vanuit Sycamore Shoals wel geschiktere plaatsen voor een verrassingsaanval te vinden. Een tweede aanval was niet waarschijnlijk. Jesse kende de denkwijze van deze mannen even goed als die van hem.

Nadat hij zijn geweer terug had gestopt achter de zadeldriem, steeg hij op en wendde zijn paard in de richting van een paar koeien die ervandoor waren gegaan. Tegen de tijd dat Jesse ze weer had teruggedreven, had Cade de kudde gekalmeerd en reed hij met de lastpaarden achter zich aan tussen de dieren door. Hij bekeek Jesse van top tot teen en van pure opluchting verscheen er een diepe frons tussen zijn ogen. Hij haalde de koe met de pijl in haar flank weg en vervolgens het dode beest dat de zandbank bij de rivier rood kleurde. Hij trok zijn zakdoek omlaag en zijn mond vertrok van meeleven. 'Dat dode beest is volgens mij van Tate.'

'Ik ben bang dat je gelijk hebt,' zei Jesse. Het was altijd een risico om een kudde runderen door de bergen te drijven onder het oog van Chickamauga-krijgers, die er altijd op uit waren om de Watauga-kolonisten te treffen die afhankelijk waren van de verkoop van hun vee. Sinds de oorlog met de Britten verleden tijd was, verhuurden Jesse en Cade zich jaarlijks in september voor dit klusje. De tocht voerde hen langs de Watauga-rivier in

oostelijke richting naar de bovenloop in de bergen, en vervolgens omlaag naar de Catawba-rivier en de streek aan de voet van de Carolina. De runderen hadden als einddoel de hokken op de veemarkt, waarna Jesse en Cade verder trokken naar Morganton. Daar ruilden ze vachten en huiden voor proviand en verhuurden zich vervolgens als gids voor kolonisten die voor de eerste sneeuwval terug wilden naar de nederzettingen ten westen van de Appalachen.

‘We zouden meer dieren verloren hebben als deze wilde kalcoenen niet uit hun schuilplaats tevoorschijn waren gekomen.’ Jesse knikte naar de mannen die zich op het laatste moment in de strijd hadden gemengd, allebei Overhill Cherokee. Terwijl de drijvers de twee mannen met enige achterdocht bekeken, lieten Cade en Jesse zich van hun paard glijden om hen te begroeten.

‘Vrienden van je, Cade?’ vroeg de blanke drijver, eigenaar van tien stuks vee en van de twee slaven die hen hielpen bij het drijven.

‘En van jou, zou ik zo denken.’ Cade sloeg de teugels van zijn merrie rond een jong boompje en pakte de arm van de oudere indiaan, een magere man met grijze strepen in het haar dat onder zijn hoofdtooi vandaan kwam. ‘Wat jullie ook op ons pad brengt, broeders, we zijn jullie veel dank verschuldigd.’

Ook al was Cade een halfbloed Delaware, uiterlijk verschilde hij niet veel van de mannen die hij begroette. Hij droeg zijn zwarte haar echter in een staart, en niet in een indianenkuif, zoals de jongere Cherokee. De rand van Cades hoed, versierd met een haviksveer, wierp een schaduw over zijn ogen die niet zo zwart waren als je zou verwachten, maar eerder net zo goudbruin als die van Jesse. Wat voor een man van Jesses huidskleur niet uitzonderlijk was. Maar bij Cade met zijn geelbruine gelaatskleur trokken ze vaak de aandacht.

‘Verdwijnende Donder,’ zei Cade en hij stelde eerst de oudere Cherokee aan de mannen voor. ‘En Hij-die-Beren-Vangt, zijn zoon.’

De drijver knikte aarzelend. 'Elijah Rhodes.'

'Jabez en Billy,' voegde Jesse eraan toe, met een knik naar Rhodes' slaven.

Billy, veertien jaar oud en op zijn eerste drijffacht, stond nog te trillen na de aanval – van angst, maar ook van opwinding, vermoedde Jesse. 'Denk je dat een van die indianen Hij-die-Kano-Sleept was? Van die slechte indianen, bedoel ik,' voegde Billy er met een zijdelingse blik op de Cherokee aan toe.

'Dat betwijfel ik.' Jesse grijnsde naar de jongen, die sinds hun vertrek vanuit Sycamore Shoals aan een stuk door gerateld had over het beruchte Chickamauga-krijgsopperhoofd. 'Hij-die-Kano-Sleept zou zonder meer de rivier zijn overgestoken en ons hebben gescalpeerd. Weet je dat dan niet? Hij kan zwemmen als een vis en vliegen als een raaf.'

De jongen keek hem met grote ogen aan.

Jabez, een oude drijverknecht, gaf de jongen een klap op zijn rug, waarbij er een stofwolk opsteeg. 'Hij neemt je in de maling, knul. Hij-die-Kano-Sleept is geen duivelse vogel. Hij is gewoon een man zoals jij en ik.'

'Wat?' zei Billy, niet erg overtuigd.

Cade keek Verdwijnnende Donder vragend aan. 'Jij bent een heel eind bij Chota vandaan.'

Verdwijnnende Donder maakte een hoofdbeweging naar het noordwesten. 'Tate Allard zei dat jullie al drie dagen weg waren. We zijn jullie gevolgd.'

'Niet zo moeilijk,' zei Hij-die-Beren-Vangt, met wijd opengeperde neusvleugels, 'met de stank die die beesten achterlaten.'

Verdwijnnende Donder verborg een glimlach in de lijnen om zijn mond. 'We hoopten jullie op jullie terugweg van Morganton tegen het lijf te lopen om jullie uit te nodigen voor een feest. Mijn dochter gaat trouwen.'

'Blanke Peul? Dat werd tijd.' Drie paar ogen wendden zich tot Jesse toen hij dat zei. De Cherokee en zelfs Cade keken hem aan alsof hij zich nader moest verklaren. 'Wat nou?'

Hij-die-Beren-Vangt snoof verachtelijk. ‘Zie je wel? Hij weet van niks.’

Jesse fronste zijn voorhoofd. ‘Wat zou ik dan moeten weten?’

‘Mijn zus wilde jou hebben,’ zei Hij-die-Beren-Vangt. ‘Maar jij had geen oog voor haar, dus heeft ze iemand gekozen die haar wel zag staan.’

‘Mijn dochter was niet de juiste vrouw voor jou,’ zei Verdwij-nende Donder en hij haalde enigszins teleurgesteld zijn schou- ders op. Toen vroeg de Cherokee aan Cade, terwijl hij Jesse bleef aankijken: ‘Is het de dochter van Allard die hem als een puppy achterna loopt?’

Voordat Cade de kans kreeg, antwoordde Jesse: ‘Ik heb de ware nog niet gevonden. Als ik haar tegenkom, weet ik gewoon dat ze het is, en misschien laat ik het jullie dan weten.’ Ze waren overgegaan in het *Tsalagi*, de taal van de Cherokee. In het Engels vervolgde hij: ‘Moeten wij niet verder?’

Rhodes knikte instemmend. ‘Hoe ver nog tot het volgende kamp?’

‘Een mijl of twee,’ zei Cade. ‘Maar we moeten eerst nog aan de slag met de dode beesten.’

Hij-die-Beren-Vangt en zijn vader keken elkaar aan. Verdwij-nende Donder zei: ‘Gaan jullie maar verder met de kudde. Wij stropen het dode beest wel. Beter de huid dan niks, toch? Voor een deel van het vlees nemen we dat ook mee. Zo veel als we dragen kunnen.’

‘Afgesproken,’ zei Jesse en hij besteeg zijn paard. Achter zich hoorde hij Cade zeggen: ‘Waar is je hoed gebleven, Jesse?’

Die hing nog steeds net zo keurig aan de tulpenboom als in een hut aan de muur. Cade kreeg hem het eerst te pakken. Met een gezicht zo groen als uitgeslagen koper trok hij de pijl eruit. Aan zijn ogen te zien had hij heel wat op zijn hart, maar hij gaf de hoed simpelweg aan Jesse en liep toen naar de gewonde koe die op het pad lag. Jesse stak zijn vinger door het gat in de rand van zijn hoed terwijl hij toekeek hoe Cade de pijl vlak bij de wond

afbrak, zodat er nog genoeg overbleef om vast te pakken. Cade probeerde het beest overeind te krijgen. Als de koe het redde tot het kamp, kon hij daar de pijl eruit halen.

Verdwijnende Donder liep de oever af naar de koe die dood aan de rand van de rivier lag. Met een wolfachtige grijns trok Hij-die-Beren-Vangt het jachtmes uit zijn riem. ‘Als die andere koe het niet redt, laat haar dan maar liggen. Dan zorgen wij daar ook wel voor. Dan kun je tegen Allard en de rest zeggen dat je al hun stinkende koeienhuiden naar de markt hebt gebracht.’

Jesse kwam in het donker uit de rivier, met druipend haar en een schoongespoeld lijf, ontdaan van het stof van de reis. Verdwijkende Donder en Hij-die-Beren-Vangt, die de beloofde huid en het vlees hadden afgeleverd en hen nogmaals hadden uitgenodigd voor de bruiloft na de maïsoogst, waren begonnen aan de lange terugtocht door de bergen naar Chota, de belangrijkste stad van Overhill. Billy lag in zijn deken gerold te slapen. Cade zat in kleermakerszit op zijn opgerolde beddengoed, zijn hoofd gehuld in de rook van de pijp en de vertrouwde geur van zijn merk tabak en *kinnikinnick* – rode wilgenschors met sumak – om zich heen. Het smeulende vuurtje verspreidde nog net genoeg licht om te zien wat er op Cades schoot lag. De pijl die Jesses hoed had doorboord.

‘Jij rookt alleen pijp als je wilt nadenken.’ Of bidden, maar dat hield Jesse voor zich. Hij rolde zijn deken uit, ging zitten en bond zijn leren beenkappen vast. ‘Heb je iets te vieren of zit je iets dwars?’

Iets verderop in de kooi, gemaakt van kreupelhout, loeide een koe. In de verte kraste een uil, en de rivier klaterde in zijn bedding. Jesse zocht zijn schoonste shirt op en stak vervolgens een stok in een plak dichtgeschroeid vlees die op een steen tussen de sintels lag. Hij wierp een blik opzij en zag de tabak in de pijp heel

even oplichten. Cade blies een kringetje rook uit dat opsteeg en verdween in het duister.

‘Ik mijmer over de betrekkelijkheid van het leven.’

Piekeren, dus. Jesse stopte met poken en gooide de stok weg. ‘Kijk, wat onderweg is gebeurd, was niks vergeleken met King’s Mountain.’ Cade en hij droegen beiden littekens die aantoonde dat ze hadden meegevochten in die beslissende slag aan het einde van de oorlog tegen de Kroon. Samen met de rest van de Overmountain-milities hadden ze de Roodrokken onder aanvoering van een arrogante majoor, Ferguson geheten, in de pan gehakt, omdat zij hadden gedreigd *hen* in de pan te hakken. ‘We hebben aan wat er vandaag is voorgevallen amper een schrammetje overgehouden.’

‘God zij dank.’ Cade wendde zijn blik van Jesse af, zijn gezicht kleurde brons in de vuurgloed.

‘Bovendien,’ voegde Jesse eraan toe, ‘heb je toch genoeg wonden gezien om te weten dat ze weer helen.’

‘En jij hebt intussen genoeg mannen zien sneuvelen om te weten dat we niet alleen gewond raken. Een kogel had vandaag ons einde kunnen betekenen. Of een pijl.’ Cade pakte de pijl die op zijn schoot lag en gooide hem naar Jesse, alsof hij daarmee zijn woorden wilde bekrachtigen.

Jesse gooide de pijl terug. ‘Maar dat is niet gebeurd.’

Cade smet de pijl in het vuur, waar hij verkoelde en in rook opging. ‘Maar morgen misschien wel, of volgend jaar – als we zo doorgaan. Ben jij daar klaar voor?’

De nacht was verkoelend. Jesse trok zijn mocassins aan. ‘Of ik er klaar voor ben? Maak jij je soms zorgen over de staat van mijn ziel, Cade?’

‘Zoiets.’

Jesse probeerde een grijns te onderdrukken. ‘Waarom? Zolang ik meer goed doe dan kwaad, zing ik uiteindelijk toch wel mee met de hemelse legers. Ik ben echt niet van plan om opzettelijk zondige dingen te doen, zoals de vrouw van mijn buurman stelen, of zijn geweer, of –’

‘Jesse!’ Cade fronste zijn borstelige wenkbrauwen, zwart en scheef als de vleugels van een kraai. Zelfs in het donker voorspel- den ze niet veel goeds.

Jesse keek hem met een onschuldige blik aan. ‘Wat?’

‘Daar moet je niet zo luchthartig over praten.’ Cade was be- paald niet in de stemming voor een lolletje, terwijl Jesse zijn la- chen nauwelijks kon inhouden.

‘Goed, goed. Ik begrijp alleen niet waar jij je zo druk om maakt. Herinner je je nog die dag bij het blauwe meertje toen die prediker mij heeft ondergedompeld? Ik was misschien niet veel ouder dan twaalf, maar ik meende het oprecht. En jij zegt toch altijd zelf dat de Almachtige een plan voor mijn leven heeft? Om die reden heb je me toch meegenomen van...’

In het donker achter hen hoorden ze een takje kraken. Cade en Jesse wilden hun geweren pakken, maar bedachten zich toen ze Jabez uit het donker tevoorschijn zagen komen, met een glin- sterend gezicht na zijn duik in de rivier.

‘Alles goed met de beesten?’ vroeg Cade.

‘Ja, zelfs het dier met de schotwond maakt het goed.’ Jabez droogde zich af met een overhemd, verruilde het vervolgens voor een kussen en ging vlak naast Billy liggen, die nog steeds snurkte als een beer in zijn winterslaap. ‘Ik heb meester Rhodes achterge- laten om de wacht te houden.’

‘Ik blijf op,’ zei Cade. ‘Ik los hem wel even af.’

Even later lag Jabez net zo hard te snurken als Billy.

Jesse trok zijn shirt aan en ging op zijn deken liggen. Hij ge- noot van de koelte, van het feit dat hij schoon was en van de ster- renhemel boven hem. Toen hij zich omdraaide zag hij dat Cade zijn pijp leegde en hem in zijn knapzak stopte. ‘Ik ben blij dat jij je nog steeds om mij bekommert, pa,’ zei hij. Hij wist dat Cade het fijn vond als hij hem zo noemde, hoewel hij het Jesse nooit echt gevraagd had.

Deze keer was Cade echter niet zo makkelijk te vermurwen. Er zat hem blijkbaar iets vreselijk dwars.

Jesse onderdrukte een zucht. Je zou haast denken dat hij nog steeds twaalf was, moeite moest doen om zijn geweer stevig vast te houden en een standpunt moest innemen over hemel en hel. Inmiddels was hij echter bijna een keer zo oud. Cade moest toch beseffen dat Jesse dit leven en het leven hierna wel aankon, omdat hij hem zelf alles over die twee had bijgebracht.

Hij wachtte en vroeg zich af of hij nog iets moest zeggen. Toen legde Cade zijn grote hand warm op de kruin van Jesses klamme hoofd, zoals hij dat bijna elke avond had gedaan toen Jesse nog een jochie was en ze alleen elkaar hadden. Goed beschouwd was dat eigenlijk nog steeds zo.

‘Ik maak me echt zorgen om je, Jesse Bird. En daar heb ik zo mijn redenen voor.’

Jesse glimlachte flauwtjes in het donker, maar toen Cade zijn hand optilde, moest hij opeens denken aan wat de man zo-even had gezegd. *Als we zo doorgaan*. Wat bedoelde hij met *zo*? Elk na-jaar koeien naar de markt brengen? Of iets anders?

Het kon niet zo zijn dat Cade ontevreden was over het leven dat ze samen hadden opgebouwd – een half jaar lang vallen zetten en vachten en huiden verkopen, en vervolgens een halfjaar op rendierenjacht en een beetje boeren, waarbij ze leefden bij de gratie van omliggende boeren op land dat niet van hen was en waarbij ze eigenlijk alleen aan zichzelf rekenschap hoefden af te leggen. Een goed leven. Goed genoeg. Misschien het beste leven dat ze als twee ontheemde jagers konden verwachten, de één een halfbloed, de ander een halve roodhuid vanbinnen. Natuurlijk had hij niet altijd zo geleefd, en Cade evenmin. Soms kon hij dat gewoon vergeten. Alleen nooit als hij bij een knetterend vuurtje op het punt stond in slaap te vallen. Dan nooit.

Zoals elke avond zolang hij zich kon herinneren, deed Jesse Bird zijn ogen dicht, maar stelde het inslapen nog even uit. In plaats daarvan probeerde hij een gezicht tevoorschijn te halen, een stem, een plaats – wat dan ook – uit de tijd dat hij nog een ander leven had, een andere naam, een andere man die hij ‘pa’ noemde.

En zoals elke avond viel hij onverrichter zake in slaap, starend in een leegte die zwarter was dan een sterreloze hemel.